Məhərrəmov, V. 5 il öncə terroçuları növbəti dəfə yanıldılar / Vahid Məhərrəmov // Azərbaycan : qəzet. - 2025. - 4 oktyabr. - **№ 213**. - S. 9.

Anlamadılar ki, gəncəliləri hətta raket hücumları ilə də sarsıda bilməzlər

2020-ci il sentyabrın 27-də torpaqlarımızın azadlığı uğrunda İkinci Qarabağ müharibəsi başladı. Müharibənin elə ilk saatlarından, ilk günlərindən Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərkərdəliyi altında Ermənistan silahlı qüvvələrini ağır məğlubiyyətə uğratdı. Ordumuzun gücü, qüdrəti qarşısında duruş gətirə bilməyən qəsbkarlar geri çəkilməyə məcbur oldular. Beləcə, müharibənin ilk günü xalqın gözündə böyük Zəfərin ümid işığı parladı.

İkinci Qarabağ müharibəsinin sonrakı günlərində rəşadətli Azərbaycan Ordusu irəlilədikcə, döyüşlərdə qələbələr qazandıqca, düşmən tutduğu mövqeləri atıb qaçdı. Demək olar ki, hər gün 30 ilə yaxın işğalda qalmış şəhər və kəndlərimiz qəsbkarlardan təmizlənirdi.

Təəssüf ki, Ermənistan bu məğlubiyyətinin əvəzini mülki əhalimizdən çıxmağa başladı. Çirkin məqsədinə çatmaq üçün şəhər və qəsəbələrimizi, dinc insanlarımızı hədəfə aldı, qadağan olunmuş silahlardan istifadə edərək ağır müharibə cinayətləri törətdi. Qarabağ müharibəsinin davam etdiyi 44 gün ərzində Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncəyə 5 dəfə ballastik raket atdı. Özü də bu cinayəti sivil dünyanın gözü qarşısında törətdi.

İşğalçıların ilk raket hücumu 2020-ci il oktyabrın 4-də səhər saat 10 radələrində baş verdi. Erməni qəsbkarlarının atdığı raketlər mülki yaşayış məntəqəsinə, o cümlədən ikimərtəbəli binaya və həyət evlərinə düşdü. Nəticədə 1 mülki şəxs həlak oldu, 32 nəfər ağır yaralandı. Yaşayış evləri ilə yanaşı, mülki infrastruktura və tarixi abidələrə də ziyan dəydi. Ümumiyyətlə, Ermənistan silahlı qüvvələri İkinci Qarabağ müharibəsinin davam etdiyi müddətdə təkcə oktyabrın 4-də deyil, 5-də, 8-də, 11-də və 17-də də Gəncəyə raket hücumları etdi. Hərbi əməliyyatların getdiyi döyüş meydanlarından xeyli uzaqda yerləşən şəhərin raket hücumlarına məruz qalması beynəlxalq hüququn kobud şəkildə pozulmasıyla yanaşı, həm də Ermənistanın dövlət səviyyəsində terrorçu olduğunu aydın şəkildə dünyaya göstərdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu dəhşətli hadisə baş verəndə sosial şəbəkə hesabında yazmışdır: "Ermənistan atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozub, Gəncə şəhərinin dinc sakinlərini raketlə atəşə tutub. Bu, müharibə cinayətidir və Cenevrə konvensiyalarının kobud şəkildə pozulmasıdır". Prezident daha sonra bildirib ki, bu, Rusiyanın vasitəçiliyi ilə aparılmış danışıqlara hörmətsizlik və erməni faşizminin növbəti təzahürüdür. Bu alçaq əməllər Azərbaycan xalqının iradəsini heç vaxt sındıra bilməz! Dövlətimizin başçısı onu da bildirmişdir ki, Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi törətdiyi cinayətlərə görə məsuliyyət daşıyır: "Azərbaycan tərəfi bütün bunlara layiqli cavab verəcək!"

Daim terroru dəstəkləyən işğalçı Ermənistan müharibənin davam etdiyi günlərdə yalnız Gəncəyə deyil, Mingəçevir, Bərdə, Qəbələ, Naftalan, Ağcabədi, Xızı, Siyəzən, Kürdəmir və digər ərazilərimizi də raket atəşinə tutmuş, Abşeron yarımadasını içməli su ilə təchiz edən

və ölkəmiz üçün xüsusi strateji əhəmiyyətə malik Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərini, Bakı-Tbilisi-Ceyhan boru kəmərini, Bakı-Novorossiysk neft kəmərini hədəfə almışdı.

Qayıdaq 5 il öncəki hadisəyə. Oktyabrın 5-də səhər saatlarında atılan 3 raket zərbəsi nəticəsində Gəncənin 3 dinc sakini müxtəlif bədən xəsarəti ilə xəstəxanaya yerləşdirildi. Şah İsmayıl Xətai prospektində yerləşən ticarət mərkəzinə külli miqdarda ziyan dəydi. Bundan başqa, "İmamzadə" dini kompleksində də dağıntılar baş verdi. Amma bu da erməni cəlladlarına kifayət etmədi. Oktyabrın 8-də Gəncəyə növbəti dəfə raket atdılar. İnsanların şirin yuxuda olduğu vaxt endirilən zərbə nəticəsində ölən və yaralanan olmasa da, evlərə və nəqliyyat vasitələrinə ciddi ziyan dəydi. Gecə saat 3 radələrində atılan raket Həsən Əliyev və Pərviz Səmədov küçələrində yerləşən qeyri-yaşayış sahəsində xeyli dağıntı törətdi, bir avtomobil tamamilə yararsız hala düşdü. Bundan başqa, 1887-ci ildə xeyriyyə vəsaiti ilə inşa edilmiş Aleksandr Nevski Rus Pravoslav Kilsəsinə də ziyan dəydi.

Gəncədə dinc sakinlərin raket atəşi ilə qətlə yetirilməsi düşmənin nə qədər qəddar və məkrli olduğunu bir daha sübut etdi. İşğalçılar beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini, 1949-cu il tarixli Cenevrə Konvensiyasının müddəalarını, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qərar və qətnamələrini kobud şəkildə pozmaqla yaşlılara və azyaşlı uşaqlara qarşı soyqırımı törətdilər. Humanitar atəşkəsin imzalandığı vaxtdan cəmi 14 gün sonra Gəncəyə uzaqvuran ballistik raketlərin atılması insanlığa qarşı ən ağır bir cinayət idi. Təəssüf ki, 30 il işğala göz yuman beynəlxalq qurumlar Ermənistanın müharibə cinayətlərinə də lazımi reaksiya vermədilər, bu məsələyə də ikili standartlardan yanaşdılar.

Bu günlər Prezident İlham Əliyev Gəncə şəhərində şəhidlərin xatirəsinə inşa olunmuş Memorial Kompleksin açılışını etdi. Dövlətimizin başçısı tərəfindən 2022-ci ilin yanvarında təməli qoyumuş kompleks İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistanın raket hücumlarının qurbanı olmuş günahsız insanların əziz xatirəsini əbədiləşdirmək və müharibənin acı reallıqlarını gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədilə tikilib. Özü də məhz həmin zərbələrdən birinin endirildiyi ərazidə - yaşayış binalarının yerində inşa olunub və 4 hektar sahəni əhatə edir. Orijinal memarlıq üslubu ilə seçilən abidə spiralvari forması ilə raketin yerdə buraxdığı iz - krateri simvolizə edir. Kompleksin açıq meydanında isə dağıdılmış binaların qalıqları xüsusi instalyasiya şəklində qorunub saxlanılır. Ümumiyyətlə, bu abidə daim mübarizliyini qoruyub saxlayan Azərbaycan xalqının əzmkarlığının və qələbə əzminin təntənəsinə həsr olunub.